

Thúc đẩy quan hệ Việt Nam - Hoa Kỳ phát triển ổn định và bền vững

Nhận lời mời của Tổng thống Hợp chúng quốc Hoa Kỳ Ba-rắc Ô-ba-ma, Chủ tịch nước CHXHCN Việt Nam Trương Tấn Sang hôm nay bắt đầu chuyến thăm chính thức Hoa Kỳ. Đây là chuyến thăm chính thức Hoa Kỳ lần đầu của Chủ tịch nước Trương Tấn Sang, ghi dấu mốc quan trọng trong quan hệ giữa Việt Nam và Hoa Kỳ. Chuyến thăm là dịp để lãnh đạo hai nước trao đổi ý kiến về những định hướng lớn nhằm thúc đẩy quan hệ song phương phát triển ổn định và bền vững.

Chuyến thăm chính thức Hoa Kỳ của Chủ tịch nước Trương Tấn Sang được thực hiện trong bối cảnh trên thế giới xu thế chủ đạo là hòa bình, hợp tác và phát triển, nhưng có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường; kinh tế thế giới đang trong quá trình phục hồi, nhưng chưa thật sự bền vững và đồng đều. Châu Á - Thái Bình Dương tiếp tục là khu vực phát triển năng động nhất thế giới, nhưng cũng là địa bàn cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, với các điểm nóng phức tạp. Chuyến thăm diễn ra vào thời điểm quan hệ hợp tác giữa Việt Nam và Hoa Kỳ tiếp tục được thúc đẩy trên nhiều lĩnh vực, các mặt hợp tác phát triển tích cực đem lại nhiều kết quả thiết thực, đáp ứng lợi ích và nguyện vọng của nhân dân hai nước.

Nằm ở tây bán cầu, với diện tích hơn 9,8 triệu km² và dân số khoảng 316 triệu người, Hoa Kỳ là nước công nghiệp phát triển hàng đầu thế giới. Tổng sản phẩm quốc nội (GDP) năm 2012 đạt hơn 15 nghìn tỷ USD, chiếm khoảng 20% GDP toàn cầu. Hoa Kỳ là nước xuất, nhập khẩu lớn nhất thế giới, với kim ngạch xuất, nhập khẩu chiếm hơn 30% GDP. Sau khi rơi vào đợt suy thoái sau cuộc khủng hoảng tài chính, kinh tế thế giới giai đoạn 2008-2009, kinh tế Mỹ đã khôi phục đà phục hồi từ quý III năm 2009, đạt tốc độ tăng trưởng 1,8% năm 2011, 2,2% năm 2012 và 1,8% quý I năm 2013. Tuy nhiên, đà phục hồi kinh tế chưa vững chắc và tiềm ẩn nhiều rủi ro.

Kể từ khi Việt Nam và Hoa Kỳ chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao ngày 12-7-1995, quan hệ hai nước phát triển tích cực trên nhiều lĩnh vực. Hai bên đã trao đổi nhiều đoàn cấp cao, đáng chú ý là các chuyến thăm Việt Nam của Tổng thống Hoa Kỳ B.Clin-تون (tháng 11-2000) và Tổng thống G.Bu-sơ (tháng 11-2006). Các chuyến thăm Hoa Kỳ của Thủ tướng Phan Văn Khải (tháng 6-2005), Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết (tháng 6-2007) và Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng (tháng 6-2008). Hai bên đã thỏa thuận xây dựng "quan hệ đối tác tích cực, hữu nghị, xây dựng, hợp tác nhiều mặt, tôn trọng lẫn nhau và cùng có lợi".

Quan hệ kinh tế - thương mại có những bước phát triển tích cực. Hai bên đã ký Hiệp định Thương mại song phương Việt Nam - Hoa Kỳ (BTA), có hiệu lực từ ngày 10-12-2001, thoả

thuận kết thúc đàm phán song phương về việc Việt Nam gia nhập Tổ chức Thương mại thế giới (WTO), cùng nhiều thoả thuận hợp tác về thương mại và đầu tư, dệt may, hàng không, nông nghiệp, vận tải biển... Hoa Kỳ ban hành luật áp dụng quy chế Quan hệ thương mại bình thường vĩnh viễn (PNTR) với Việt Nam tháng 12-2006. Việt Nam tham gia đàm phán Hiệp định đối tác kinh tế xuyên Thái Bình Dương (TPP) với Hoa Kỳ và các nước khác... Từ năm 2005, Hoa Kỳ trở thành thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam, kim ngạch thương mại hai chiều liên tục tăng. Trong năm tháng đầu năm nay, con số này đạt hơn 11 tỷ USD (tăng 16% so cùng kỳ năm trước). Tổng vốn đầu tư trực tiếp của Hoa Kỳ vào Việt Nam hiện đạt 10,5 tỷ USD, với 658 dự án. Việt Nam tiếp tục vận động Hoa Kỳ công nhận quy chế kinh tế thị trường, đề nghị loại bỏ các rào cản thương mại đối với hàng hóa của Việt Nam...

Quan hệ song phương trong lĩnh vực an ninh - quốc phòng từng bước được tăng cường. Từ năm 2010, hai bên tiến hành đối thoại về chính sách quốc phòng cấp thứ trưởng; năm 2011, ký Bản ghi nhớ về thúc đẩy hợp tác quốc phòng song phương. Việt Nam và Hoa Kỳ đã lập Ủy ban hỗn hợp hợp tác khoa học công nghệ, ký Hiệp định hợp tác và nhiều thoả thuận trong các lĩnh vực năng lượng hạt nhân, chống biến đổi khí hậu, hải dương học, công nghệ không gian... Hai nước cũng ký nhiều thoả thuận hợp tác trong lĩnh vực giáo dục, y tế, các vấn đề nhân đạo, giải quyết hậu quả chiến tranh... Việt Nam và Hoa Kỳ còn có những khác biệt trong vấn đề dân chủ, nhân quyền, tự do tôn giáo, nhưng chủ trương thông qua đối thoại để tăng cường hiểu biết và thu hẹp bất đồng. Hai bên tiếp tục duy trì đối thoại hằng năm về nhân quyền.

Việt Nam và Hoa Kỳ hợp tác tốt tại các diễn đàn thế giới và khu vực, như Liên hợp quốc, WTO, APEC, ARF, ADMM+, EAS... Hai nước cũng duy trì trao đổi thẳng thắn trong vấn đề Biển Đông.

Hiện có khoảng 1,5 triệu kiều bào Việt Nam sinh sống tại Hoa Kỳ. Chính sách nhất quán của Đảng và Nhà nước ta coi Việt kiều là bộ phận không thể tách rời của dân tộc, luôn đánh giá cao tinh thần hướng về Tổ quốc và những đóng góp của kiều bào vào sự phát triển đất nước. Chính phủ Hoa Kỳ công nhận sự đóng góp của kiều bào Việt Nam đối với sự phát triển của Hoa Kỳ.

Chuyến thăm chính thức Hoa Kỳ của Người đứng đầu Nhà nước ta thể hiện đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, hòa bình, hợp tác và phát triển; đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế; Việt Nam là bạn, đối tác tin cậy và có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế. Chuyến thăm là dịp quan trọng để quảng bá hình ảnh đất nước Việt Nam đổi mới và hội nhập quốc tế mạnh mẽ, năng động, thân thiện và đầy tiềm năng phát triển; mong muốn phát triển quan hệ với các quốc gia, góp phần nâng cao vị thế Việt Nam, phục vụ công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước.

Chúc chuyến thăm chính thức Hoa Kỳ của Chủ tịch nước Trương Tấn Sang thành công tốt đẹp, tiếp tục thúc đẩy quan hệ Việt Nam - Hoa Kỳ phát triển ổn định và bền vững, phục vụ lợi ích của hai nước, góp phần duy trì và thúc đẩy môi trường hòa bình, ổn định và phát triển ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương và trên thế giới.

NHÂN DÂN (ngày 23/7/2013)